

Виходить у Львові
щодня (крім неділя і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: уліця
Чарнецького ч. 10.

ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жаданє і за зло-
женням оплати почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників па-
саж Гавемана 9 і в ц.к.
Староствах на про-
вінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокє число 2 с.

З поштовою пе-
ресилкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокє число 6 с.

Вісти політичні.

*Рада державна. — До ситуації. — З парла-
ментарних кругів. — Міністерияльна криза
в Англї. — З Греції*

На вчорашнім засіданю палати послів за-
явив президент палати, що згідно з висказа-
ними бажаннями наміряє відкрити дискусію
над бюджетом і фінансовим законом, а відтак
відбуде ся друга дискусія над податковими
предложениями. Перервано засіданє, щоби бе-
сідники мали час записати ся до дискусії.

По новім відкритю засіданя п. Бер дома-
гав ся, аби змінено цілу митову і торговельну
політику, бо дотеперішня виставляє паселене
на шкоди. Бесідник домагав ся як найкоршо-
го заключеня торговельних договорів з Сер-
бією і иншими балканьскими державами.

П. Сильвестер перечив, немов би Німці
були правительственным сторонництвом. Тепе-
рішне правительство утворене без їх співуча-
сти, особливо в останнім часі лучили ся події,
котрі Німців ще більше віддалили від прави-
тельства. Відтак критикував діяльність парла-
менту, а вкінці обговорював бюджет, особливо
зелізничий.

По промовах пп. Баєси, Черного і Бер-
гера перервано перше читанє бюджету і при-
ступлено до дальших парад над пагличим вне-
сенєм Графенавера в справі поведєня зелізни-
чних урядників в Каринтії супротив словен-
ської публіки.

П. Доберніг поборовав внесенє, називаю-
чи єго провокацією німецького народа в Ка-
ринтії, де доси був спокій. Бесідник звернув
увагу на небезпечність грозячу Німцям зі сто-
рони Славян і ззивав всіх Німців, аби учили
ся славянських язиків. Відтак впевнював, що
Німці будуть вести борбу зі Славянами без
правительства, а навіть против правительства.

Міністер зелізниць Врба заявив, що міні-
стерство зарядило слідство в справі закидів ро-
блених урядникам зелізничим у внесеню Гра-
фенавера. Слідство ще не покінчене. Міністер
впевнив о своїй безсторонности.

Дискусії не покінчено і засіданє відло-
жено до пинї.

Після виданого вчєра комуникату, німець-
кий народний Союз відбуд вчєра нараду що-до
свого становища в справі бюджету і фінансових
предложєнь. Постановлено не займати в пер-
шій читаню рішаючого становища.

Обговорюючи політичну ситуацію, деякі
бесідники виступили против заведеня чєского
язика в дирекції зелізниць в Празї. Відтак

обговорювано відносини в буковиньській дирек-
ції скарбу і при судових властях. Підпошено
також ріжні жалоби з причини іменовань
в краях альпейских. До ухвали в справі обса-
дження становища німецького міністра-земляка
не прийшло, хоч переведено обширну і бур-
ливу дискусію.

Угорський президент міністрів гр. Кін-
Гедерварі був вчєра о год. 10 рано на аудієн-
ції у цєсаря. Аудієнція трєвала звиж годину.
Гр. Кін здав справу о політичній ситуації
предложив іменованє гр. Вічіого на міністра
просьвіти.

Приготовленя до бранки войскової на
Угорщинї відложено на час пізнійший з при-
чини стану ex lex.

Соїм хорватський має бути скликаний на
день 18 с. м.

Бувший мін. торговлі др. Фідлер впоголо-
сив в Будивичах промову про внутрішні від-
носини між чєскими партиями. 80 прц. чєских
виборців припадає на робітників і селян, а 20
прц. на міщан. Та коли чотири пятї виборців
репрезентують три партії, то послї 5-ої части
чєских виборців розпали ся аж на 5 партій,
котрі завзято себе побороють. Сему зовсім не
зарадило і те, що тих пятї партій получило
ся в „чєским клубі“ та в радикальній групі.
Наслідок взаїмного поборованя посольских груп

17

ПІРАТ.

З англійського — капітана Маррїята.

(Дальше).

Настала хвиля мовчаня — і розбишаки,
як здавало ся, перехилили ся на сторону
Францієка, хоч ні один з них не ємів відоз-
вати ся. Мязи лица капітана дрожали і зра-
джували внутрішнє зворушенє, якого причини
не можна було відгадати.

В тій хвилї напруженя положєнє ще
збільшило ся. Служниця Тереси, що на смерть
налякана стояла на колївах, гляділа трєвожно
на розбишаків і нараз крикнула радієтно, коли
між тими людьми побачила одного, добре їй
знакомого. То був молодий чоловік, може двай-
цятьпятьлітний, котрому лише що вус засїв
ся. Колись був він єй любком і вже від року
плакала она за ним, як за помершим, бо кора-
бель, на котрім він виїхав з Португалїї, пропав
без вісти. Той корабель забрали були морекі
розбишаки і молодець, аби ратувати своє житє,
пристав до залози розбишацького корабля.

— Філіпо, Філіпо! — крикнула дівчина
голосно і кинула ся на груди молодого чоло-
віка. — То Філіпо, панї моя, ми уратовані!

І Філіпо пізнав єї сейчас; єї вид привів
єму на память дни єго щастя і невинности
і обоє залюбені держали ся в обїїмах.

— Ратуйте їх, пощадїть їх! На духа моєї

матери, приказую вам! — відозвав ся Францієко
ще раз, обертаючи єя до капітана.

— Нехай тебе Бог благословить, добрий
молодче — сказав єпископ, виступаючи наперед
і поклавши руку на голову Францієка.

Кайн не відповів, але тяжкий віддих єго
широкої груди вказував на велике внутрішнє
зворушенє. Нараз в тій хвилї вбїг в середину
стоячих Гевкурет.

— Капітане, вже за пізно глядати гро-
ший: вода вкрила їх вже на шість стїп високо.
Мусимо тепер глядати скарбів.

Та новина немов би прошибла капітана
і направила єго чувства в зовсім иншу сторону.

— А тепер говоріть і то скоро, пане —
сказав він до єпископа — де скарб? Не бавте
ся зі мною, бо як менї Бог —

— Не ззивайте імени Бога — відповів
єпископ. — Мою відповідь вже маєте.

Капітан відвернув ся і дав Гевкуретови
кілька вказівок, по чім той побїг знов на
долину.

— Відведіть того хлопця! — сказав Кайн
до розбишаків, показуючи на Францієка. —
І розлучіть тих двоє дурнів! — додав погля-
нувши на Філіпа і дівчину, що плачучи дер-
жали ся в бїїмах.

— Ніколи нас не розлучите! — крикнув
Філіпо.

— Киньте дівчину людоїдам! Чуєте? Чи
найду ще у вас послух? — крикнув Кайн
підносячи шаблю. Філіпо відорвав ся від дів-
чини, витягнув свій ніж і кинув ся до капі-
тана, аби єго пробити.

Але з блискавичною скоростію вхопив
капітан піднесєну руку, скрутив єї в лікти і
кинув Філіпа на поклад.

— Чи будеш ще опирати ся менї? — ска-
зав глумливо.

— Таки не розлучите нас — відповів Фі-
ліпо пробуючи вєтати.

— Того я таки не хочу, дурний хлопча —
сказав Кайн — звяжіть їх разом і скиньте з
покладу!

Той приказ вповнено, бо розбишаків здер-
жала не лише холодна відвага капітана від
вєякого супротивленя, але они були також о-
гірчені нападом на єго житє. Не було треба
нешчасливу пару вязати; они так сильно об-
няли ся, що було би майже неможливо розі-
рвати їх обоє. Так приволїкли їх розбишаки на
край корабля і вкинули в море.

— Потворо! — скрикнув єпископ, коли
роздав ся плюскїт водї. — Тяжко за то від-
покутуєш.

— Тепер ведіть єуди тих! — закричав
Кайн диким голосом.

Єпископа і єго сестринцю привели на
край корабля.

— Що там бачите, ваше преосьвящєп-
ство? — спитав Кайн, показуючи на закрова-
влену воду, в котрій аж кишіло від плєтв кро-
вожадних людоїдів.

— Бачу кровожадні сотворїя — відпо-
вів єпископ — котрі після вєякої імовірности
розірвуть моє грїшне тіло; але між ними не
бачу такої потвори як ти. Тересо, моя дорога

смерти міским лікарем відставлено до заведення судової медицини.

— Російська Академія наук виступає знову в обороні самостійності української мови. Завдяки заходам п. Василюва, М. Ковалевського та Ів. Луцицького Імператорська Академія Наук в Петербурзі рішила видати на ново свою записку в обороні прав української мови. В сій записці Академія Наук доказує, що російська літературна мова по-встала не із єдиної праці Великоросів, Малоросів і Білоросів. Ї розвинула ся на основі великоруської народної мови і через те для Українців она чужа. Крім того в записці говорять ся, що українська мова є цілком самостійна, національна мова і їй повинні бути признані в російській державі всі права до вільного розвитку. Ся записка виїшла в дні свободи, як рукопись, призначена для ознакомлення урядових кругів, а тепер она має виїти книжкою для загального ужитку. Таке видане буде корисним для виясненя справи російському громадянству, а особливо тій частині для якої авторитет академії наук має більше значіння, ніж авторитет Вобришських, Філевичів та т. п.

Всячина

для науки і забави.

— Кілько чоловік в житю виконує і зуживає. Кілько дороги робить чоловік в своїм житю? Один англійський учений обчислив то, розуміє ся, на основі життя Англійців і відповідає, що 146.000 англ. миль. Єсть то очевидно пересічне число, бо богачі, що більше їздять як ходять, і половини того не зроблять. Але тих 146.000 англ. миль (по чотири на одну нашу) то така дорога, що більша як 6 разів довкола землі по рівнинку. Щоби мати силу виконати таку дорогу, мусить чоловік в своїй машині добре тонити, значить ся, їсти і пити. Та він так і робить! Пересічний чоловік з'їдає в своїм житю около 16 тон хліба; був би з того такий боконєць, що й найбільшим вагоном не можна би єго перевезти. Крім того з'їдає чоловік (але не галицький селянин) ще й цілі стада худоби, а то: 18 волів, 6 свиний і около 12 овець, коли на день їсть менше як фунт мяса. До того приходять ще величезні поля всілякої огородини. Але чоловік мусить ще й пити не лиш їсти, отже в цілім житю випиває він около 45.000 літрів всіляких напійків. Був би з того вже досить гарний ставок.

Подібні числа вийдуть, коли возьмемо в рахубу все то одне, яке чоловік за життя зносить. Як би зложити на купу всі капелюхи, які чоловік за життя зносить, то можна би з них зробити таку буду, що в ній помістив би ся найбільший старий слон. Розуміє ся, що тут бесіда лиш о мужеских капелюхах, бо як би зложити тоті дамські капелюхи, які тепер увійшли так дуже в моду, то під ними могли би сховати ся ще найменше два слони. Подібно й з обуви, яку чоловік зносить через ціле життя, можна би зробити чобіт на 5 метрів високій і відповідно широкій. Із збіткових артикулів, яких чоловік уживає, вибрав наш Англієць тютюн та каже, що пересічний курець пускає через ціле своє життя що найменше 3000 К з димом. За ті гроші можна би вже встановити хороший дімок. Варго би обчислити, кілько то у нас люди через ціле життя пускаять лиш на саму горівку. Неоднн за ті гроші встановив би певно й два хороші дімки. Шкода також, що той Англієць не обчислив, кілько то пересічний чоловік програє иноді через ціле своє життя в карти або на лотерію. Аж тоді показавсь би величезні суми! Але то вже випоказавсь би величезні суми! Але то вже випоказавсь би величезні суми! Але то вже випоказавсь би величезні суми!

— Як виграє ся і програє ся мільони в одній хвили. 20 мільонів то сума, яку річно виграють або програють в Америці на спекуляції або о заклад, а сумою того закупили би всі воєнні кораблі цілого світа. На самих послідних перегонах в Нью-Йорку мало 90 т. зв. букмекерів б мільонів корон в обороті, значить ся, загорнули і виплатили ту суму при закладах на перегонах. Коли взяти на увагу ще й інші міста, то можна сказати, що у всіх містах Америки програють о заклад на перегонах що

найменше 800 мільонів корон. Які величезні суми минають ся на спекуляціях на біржах, можна зміркувати з того, що вже не один мільонер, котрий яко великий богач зайшов на біржу, виїшов з неї за пів або три чверти години жебраком, підчас коли рівночасно другий з бідака став мільонером. У всіх Американців така вже натура, що они хотіли би як найкорше стати богачами і тому пускаять ся дуже радо на всілякі спекуляції. Послугач-побігайко спекулює своєю місячною платнею; панна, що продає в склепі, а має заощаджених трохи гроший, купує акції залізниць.

Недавно тому якийсь побігайко заробив до тиждня на щасливій спекуляції не менше лиш 40.000 К., а якась панна, що в однім з банків писала на машині і покористувала ся радами свого начальника, виграла до кількох днів 250.000 К і перестала вже писати на машині. Померший недавно тому король залізниць Геріман заробив був одного разу до вісім мінут всім мільонів; того самого дня єго дверник став також богачем, бо заробив на біржовій спекуляції 200.000 К. Теодор Прайт заробив був перед кількома роками на спекуляції бавовною до п'ять мінут два мільони. Коли опісля в пів години виходив з біржи, заробок єго вже був подвоїв ся.

Щоби же можна пускати ся на якусь спекуляцію, треба мати все-таки бодай якийсь малесенький капіталик, а щоби єго доробити ся, треба працювати і бути дуже ошадним. Найтяжше доробити ся першої тисячки а опісля вже гроші гроші роблять. Так само як на спекуляції можна до кількох мінут багато заробити, можна так само й багато страстити. Спекулянт збіжєвний, Йосиф Ляйтер, стратив на знижці ціни пшениці до одної години не менше лиш півсема мільона корон, а Яков Астор з двома товаришами стратили в часі межі першим а другим свіданем 12 мільонів. На спадку курсів акцій залізничних стравило кількох мільонерів, між тими Астор і Дайлет величезну суму, бо аж 36 мільонів корон.

Телеграмн.

Відень 2 марта. Равішній білетни о стані здоровля дра Лусєра звучить: Теплога 37, живчик 86, правильний. Діланє серця і легких в порівнаню з вчєрашнім не зміненє. Відживляючої клізми (клетітри) недужий не приймає а відживляване ротом єсть недостаточне. Стан сил зменшає ся, притомність ясна. Упадок сил наступає.

Панама 2 марта. Помер тут президент Панами Гозе Домінго де Обальдія. Наслідником буде дотеперішній віцепрезидент Мендоза.

Петербург 2 марта. Наслідником дімісіонованого міністра комунікацій, Рухлова, має стати ген. Вендріх, котрий єгого часу проєктував утворенє корпусу залізничного.

Петербург 2 марта. „Реч“ доносить, що сенатор Найгардт одержав від Столипіна порученє розвідати Холмщину і провірити на місяці дати, які має міністерство справ внутрішних та розвідати особисто настрої населєня як католицького так і православного в справі вилучєня Холмщини. Здає ся — додає „Реч“ — що міністерство сумніває ся о вартості документів, які має.

Петербург 2 марта. „Русск. Зпамя“ доносить, що з причини ревізії вибух в интендантурі насивний опір. Внаслідок того можуть воєнки не одержати біля а швальні роботи.

Київ 2 лютого. На зарядженє судії слідчого арештовано 6 урядників интендантури.

Чилє 2 лютого. Кук відїхав до Буенос-Аїрес.

Ціна збіжа У Львові.

дня 1-го марта:

Ціна в коронах за 50 кильо у Львові.

Пшениця	13.—	до 13·20
Жито	9·20	„ 9·40
Овес	7·30	„ 7·50
Ячмінь пашний	6·70	„ 7—
Ячмінь броварний	7—	„ 8—
Ріпак	—	„ —
Льпьянка	—	„ —
Горох до варєня	9—	„ 13—
Вика	7·30	„ 7·50
Бобик	7—	„ 7·20
Гречка	—	„ —
Кукурудза нова	—	„ —
Хміль за 50 кильо	—	„ —
Конюшина червона	65—	„ 80—
Конюшина біла	70—	„ 85—
Конюшина шведєка	75—	„ 85—
Тимотка	25—	„ 28—

Надісланє.

— Добрий день! Се звичайний равішній привіт. Досвіт учить, що перші години дня вилівають рішачючо на настрої і гумор людини на протяг цілого дня. Тому важним є спожити свіданє, котре знаменито смакує і не роздражнює. Найрадше петь ся з раня каву. Але кава (колонбійська) має тільки тоді приємний смак і не роздражнює нервів, коли приладжена з примішкою Катрайнера Кнайпової солодової кави. Того держить ся кожда добра господарина і щоб не понести шкоди через закупленє маловартних паслїдувань, жадає все при закупнї не тільки: „солодової кави“ але все додає: „правдивого Катрайнера“.

Рух поїздів залізничних

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-європейского.

Замітна. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано єуть означені підчеркненом чисел мінутєвих.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Краєва:	230, 5·50, 7·25, 8 ⁵⁵ , 9·50, 1·10*, 130, 5·45, 8 ⁴⁰ , 9 ⁵⁰ .
*) З Тарнова	
З Підволочиск:	7·20, 12·00, 215, 5·40, 10·30.
З Черновєць:	12 ²⁰ , 5 ⁴⁵ *, 8·05, 10·20*, 205, 5·53, 6 ⁴⁰ , 9 ³⁰ .
*) Із Станиславова, *) З Коломєв.	
З Стрия:	7·29, 11·45, 4·25, 11 ⁰⁰ .
З Самбора:	8, 9·57, 2, 9 ⁰⁰ .
З Сокаля:	7·10, 12·40, 4·50
З Яворова:	8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск:	7·01, 11·40, 2, 6·15, 1(12).
З Підгаєць:	10·54, 7·26*, 9 ⁴⁴ , 6·29*, 11·55*
*) З Винник.	

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць:	10·38, 7·10*) 9 ²⁸ , 6·13*), 11·39*)
*) З Винник.	

Поїзди льокальні.

З Брухович:	що дня: від 1/8 до 30/8 8·15, 8 ²⁰ .
„	1/8 до 30/8 3·27, 9 ³⁵ .
„	2/7 до 30/8 5·30.
в неділі і р. к. свята:	від 1/8 до 31/8 3·27, 9 ³⁵ .
З Янова:	що дня: від 1/8 до 30/8 1·15, 9 ²⁵ ,
в неділі і р. к. свята:	від 2/8 до 12/8 10·10.

За редакцію відповідає: Адам Креховський.

Телефон 452.

Телефон 452.

Міетове бюро
" **Ц. К. ЗЕЛІЗНИЦЬ ДЕРЖАВ.**
у Львові пасаж Гавсман ч. 9

В И Д А Є

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значніиших місцевостий Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асигнати

на міся в спальних вагонах.

Продаж всяких розкладів їзди і провідників.

Замовлені білети на провінцію висилають ся за почтровою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничої стації.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbureau, Львів.